

+ MICHAËL R. ROSKAM 'RUNDSKOP WAS EEN KOPSTOOT, LE FIDÈLE IS EEN WURGGREEP'
DE DETAILS DIE NARCOS VERDRAaide **+** WAAR DE BEREN GIEREN **FULCO OTTERVANGER**

Knack

FOCUS

HOORT BIJ HET WEEKBLAD KNACK NR. 38 VAN 20 TOT 26 SEPTEMBER 2014. **FOCUS**, ELKE WEEK SAMEN MET KNACK. **FOCUS** - ISSN 2251-944X
www.knackfocus.be

DIT IS **JOEP BEVING**

JOEP BEVING IS DE STER VAN DE PEACEFUL PIANO-PLAYLIST. ELKE MAAND LUISTEREN 1,3 MILJOEN MENSEN NAAR ZIJN MUZIEK.

HOE **SPOTIFY** NIEUWE STERREN MAAKT

Joep. Beving

**105 MILJOEN KEER BELUISTERD,
DANKZIJ SPOTIFY**

41-jarige Amsterdammer componeert in zijn keuken. Zet zijn muziek op Spotify. Wordt een van de meest beluisterde pianisten van het moment. Het verhaal van Joep Beving zegt alles over hoe streaming de muziekindustrie door elkaar aan het schudden is.

door Geert Zagers · foto's Bahi Rezvani

Hij hoort het zelf niet graag, maar Joep Beving (41) is een fenomeen. Twee jaar geleden was hij een Amsterdammer die in de reclamesector werkte en 's nachts piano speelde in de keuken. Minimalistische pianomuziek, in de lijn van Nils Frahm en Max Richter – het genre pianomuziek dat doorgaans ook niet verder raakt dan een keuken. Nu is hij een van de meest beluisterde nog levende pianisten ter wereld, mag hij in een uitverkocht Sydney Opera House en een uitverkochte Elbphilharmonie in Hamburg spelen, is hij getekend door Deutsche Grammophon en heeft hij meer dan 105 miljoen streams verzameld op Spotify. En dat alles met dank aan twee woorden.

Peaceful Piano.

Twee woorden die alles zeggen over hoe de muziekindustrie van vandaag in elkaar zit.

'Is dat 'm, trouwens?'

'Mijn piano?' vraagt Joep Beving, terwijl hij zich omdraait naar de buffetpiano achter hem. 'Neen. Of liever: het is wel mijn piano. Maar niet de piano waar ik op componeer.'

Het is net na de middag en Joep Beving zit met zijn gezin aan de eettafel van zijn huis in Amsterdam-Oost. Hij is een verrassend imposant figuur, zo heb ik net ontdekt. Toen hij rechtstond om een hand te geven, bleek hij ruim twee meter groot te zijn. Zijn baard is lang en wild. Minder hipster dan hij op de foto's lijkt, meer Ra Ra Rasputin. Het is niet het postuur dat je bij de verstilde muziek die hij maakt zou verwachten, maar het klopt vreemd genoeg nog beter.

'De Schimmel – de Duitse buffetpiano die je op mijn platen hoort – staat in mijn studio, niet zo ver van hier.'

'Je componeert niet meer in de keuken?' vraag ik.

'Dat is ondertussen wat lastig geworden. Ik was ook bang dat er wat met de piano zou gebeuren. Geen andere piano zingt zoals die Schimmel. Dat is als een wollen deken dat om je heen valt. Geef me een andere piano en ik zou anders moeten spelen.'

'Hij ziet er ook wel bijzonder uit in je video's.'

'Dat komt doordat ik de kast altijd openzet als ik speel. Een restant van

toen ik nog 's nachts speelde, wanneer de kinderen sliepen. Als de houten kast openstond, kon ik stiller spelen zonder volumeverlies. Ondertussen vind ik het gewoon mooi klinken, al die tikkende hamertjes en touwtjes.'

JOEP BEVING: Eigenlijk is het de piano van mijn oma. Nadat mijn opa overleden was, wilde mijn oma een goede piano kopen. Ik had haar proberen te overtuigen om een Japans model te kopen – die gingen lekker hard en schel. Maar mijn oma kocht toch een Duitse Schimmel. Ik had er weinig mee: een Schimmel klinkt heel wollig. Niet ideaal om jazz op te spelen. Maar mijn oma zei: als ik kom te overlijden, wil ik dat jij de piano krijgt. Wat dus ook gebeurd is. De dag dat ik in dit huis ben komen wonen, is ze overleden. Een week later stond de piano hier. Ik had geen idee wat ik ermee aan moest. Tot ik erop begon te spelen.

Hoe lang speel je al piano?

BEVING: Mijn hele leven. Maar ik speelde nooit de muziek die ik nu maak: ik was vooral met jazz bezig. Na de middelbare school heb ik het één jaar geprobeerd aan het conservatorium – naast mijn voltijdse studie bestuurskunde aan de universiteit – maar dat heb ik niet volgehouden. Mijn techniek was niet goed; ik legde mezelf te veel druk op. Na enkele maanden had ik een *repetitive strain injury* in mijn pols, een gevolg van te veel en te overspannen piano spelen. Toen ik begon te werken, verdween de piano naar de achtergrond.

'Mijn debuut was enkel bedoeld voor vrienden en familie, en ineens kreeg ik tienduizenden plays op Spotify.'

Ik werkte bij Massive Music, een bedrijf dat muziek leverde voor reclame en tv. Mijn job was vooral om nieuwe projecten binnen te halen. Aan het componeren zelf kwam ik nauwelijks toe – dat was ook een frustratie. Een paar jaar geleden ben ik tegen een burn-out aan-

'Ik kende Nils Frahm en zo wel, maar het leek me altijd het soort muziek dat ik liever zelf wilde maken dan ernaar te luisteren.'

gelopen. Er zat een onevenwicht tussen datgene waar ik energie in aan het steken was en datgene waar ik energie van zou moeten krijgen, als dat steek houdt. Dat was het moment dat ik weer achter de piano kroop. Ik zocht een uitlaatklep.

In diezelfde periode was een goede vriend en collega bij Massive Music overleden. Gestorven bij een ongeval op South by South West, het muziekfestival in Texas. Het was een heel positieve jongen, iemand die altijd iedereen aanmoedigde om zijn hart te volgen. Toen hij stierf, had ik het gevoel dat ik geen excuus meer had.

Ik had een stuk gecomponeerd voor zijn afscheid. Zijn familie had gevraagd om het op te nemen. *For Steven* heet het – het staat ook op mijn eerste plaat. Zo ben ik de eerste keer achter de piano van mijn oma gaan zitten. Niet om een album te maken, maar om een soort rust te vinden. Ik was op zoek naar iets diepers. Een essentie. En dat geluid kwam er zo uit gerold. Ik herinner me een specifiek moment, ergens in 2014. Ik zat aan mijn piano, 's nachts – ik speelde altijd 's nachts. Ineens realiseerde ik me dat ik niet meer bang was. Dat het goed was.

Luisterde je zelf naar neoklassiek?

BEVING: Bedoel je dan Nils Frahm en zo? Niet echt. Ik kende die muziek, maar ik luisterde er niet veel naar. Het leek me altijd het soort muziek dan ik liever zelf wilde maken dan ernaar te luisteren.

In mijn studententijd heb ik wel veel naar Philip Glass en Keith Jarrett geluisterd. Glass heeft die kracht van minimal music. Jarrett heeft een manier van spelen die geen jazz meer is. Een soort vrijstaat. Heel nadrukkelijk gericht op verhaal en emotie. Dat trok me aan. En verder hoop ik dat er ook wat Radiohead in zit.

Nu, ik denk dat de omstandigheden waarin ik schreef een grotere invloed hebben gehad. Ik schreef 's nachts, omdat ik overdag moest werken. Dat wilde zeggen dat ik ook stil moest spelen om mijn kinderen niet wakker te maken. De piano van mijn oma maakte dan weer dat ik maar weinig noten moest spelen: op een piano die met drie noten een heel verhaal vertelt, moet je niet meer doen. Het heeft zo moeten zijn, denk ik dan.

Solipsism, je debuut, heb je ook zelf opgenomen.

BEVING: Hier in de keuken, met een laptop en twee microfoons. Ik wilde een plaat maken die heel naakt en heel puur was. Waarbij je als luisteraar het gevoel hebt dat je naast me op de pianostoel zit. *Saturday Morning* is zelfs gewoon op een zaterdagmorgen opgenomen, rechtstreeks op mijn iPhone. Je hoort mijn kinderen op de achtergrond tegen elkaar praten. Ik vond dat wel passen.

Op zich was de plaat ook enkel bedoeld voor mijn vrienden en familie. Ik had één label gecontacteerd, Erased Tapes, maar die waren niet geïnteresseerd. Uiteindelijk startte ik mijn eigen labeltje om de plaat zelf uit te kunnen brengen en de muziek aan te bieden bij streamingplatforms als Spotify en Apple Music, in de hoop dat meer mensen zouden gaan luisteren. Als je 250 likes had, kreeg je een blauw vinkje naast je artiestennaam en dook je op onder 'New Releases'. Daar had ik mijn vriendenkring voor aangesproken.

En toen, uit het niets, zag ik mijn plays ineens de hoogte in gaan. Van een paar honderd plays per dag ging

IDENTIKIT

- Naam Joep Beving
- Leeftijd 41
- Geboren in Doetinchem, Nederland
- Woont in Amsterdam
- Beroep componist en pianist
- Maandelijkske luisteraars 1,3 miljoen
- Bekend van: *Peaceful Piano*, een playlist op Spotify
- Releases: *Solipsism* (2015), *Prehension* (2017)
- Invloeden: Philip Glass, Keith Jarrett, Radiohead

het ineens naar duizenden en dan naar tienduizenden. Toen ik ging uitzoeken wat er veranderd was, dook er een naam op: *Peaceful Piano*. Ik had geen idee wat dat betekende.

* * *

Wellicht is enige uitleg hier op zijn plaats. *Peaceful Piano* is namelijk niet zomaar een naam, maar een van de fascinerendste verschijnselen in de hedendaagse muziekwereld. De jongste jaren is het aandeel van playlists in Spotify steeds groter geworden. En daarbij duiken steeds vaker namen als *Deep Focus*, *Acoustic Covers of Chill Hits* op: verzamelingen nummers, wekelijks geüpdatet door Spotify, die meer om een sfeer dan om een genre draaien. Een beetje zoals pakweg *Knuffelrock* dat in de jaren negentig deed, maar dan met miljoenen abonnees wereldwijd. Cru gesteld is het muziek die niet stoort, bedoeld voor de iets minder actieve luisteraar.

Peaceful Piano, samengesteld door Spotify, is zowat het kroonstuk van dat type playlists. Ze doet exact wat haar even efficiënte als knullige titel belooft: rustige pianomuziek serveren. Alleen: *Peaceful Piano* is geen ziellose muzak, maar verzamelt artiesten als Nils Frahm, Max Richter, Yann Tiersen, Agnes Obel, Goldmund en Ludovico Einaudi. Neoklassiek, hedendaags minimalisme en de betere filmmuziek, maar dan toegankelijker vermarkt. Muziek die vóór Spotify hoofdzakelijk highbrow cultuurcentrum- en schouwburgabonnees aansprak, vindt nu een wereldwijd publiek dat op zoek is naar rustige pianomuziek. En dat publiek ▶

► blijkt groter dan verwacht: *Peaceful Piano* is met 3.072.723 volgers een van de populairdere playlists op Spotify.

Precies dat is wat Beving twee jaar geleden overkwam. Het Nederlandse kantoor van Spotify had zijn naam gesuggereerd bij het hoofdkantoor in New York. De samenstellers van *Peaceful Piano* namen een nummer in de lijst op. Bevings pianomuziek, toegankelijk minimalisme zonder het behaagzieke van Einaudi, sloeg aan bij de luisteraars. In geen tijd werd Beving een van de sterren van *Peaceful Piano*. Sindsdien staat hij steevast met verschillende nummers in de playlist en heeft hij – erg belangrijk bij afspeellijsten – haast permanent een nummer bij de eerste tien songs in de lijst gehad. En zo is Beving een voorbeeld geworden van wat een playlist voor een artiest kan betekenen. Twee jaar later hebben zijn debuut *Solipsism* (2015) en opvolger *Prehension* (april 2017) meer dan 105 miljoen plays verzameld en wordt hij nog altijd maandelijks door 1,3 miljoen mensen beluisterd. Cijfers die u weinig zeggen. Tot u weet dat dat ongeveer twee keer zoveel is als Oscar & The Wolf en half zoveel als The War on Drugs. Niemand die tien jaar geleden gedacht had dat minimalistische pianomuziek dat bereik kon hebben.

En er is niet alleen het bereik. Er is veel onduidelijkheid over hoeveel een stream oplevert en daarbij moeten verschillende factoren in rekening gebracht worden, maar schattingen variëren tussen de 4000 en 8000 euro per miljoen streams. Als we voor het gemak afronden op 6000 euro en dat maal 105 doen, is dat...

'...Heel veel meer dan ik eraan verdiend heb.'

Beving grijnst.

'Hoezo?'

'Dat soort cijfers zeggen niks. Ik heb ondertussen bij Deutsche Grammophon getekend, dus dat geld gaat eerst langs hen. Ondertussen heb ik veel geïnvesteerd – dat moet je ook in rekening brengen. Ik kan makkelijk overleven, dat wel, maar het is niet in de grootteorde die jij aan het uitrekenen bent.'

'Hoeveel is het dan wel?'

Hij grijnst opnieuw.

Geen antwoord.

In Vlaanderen leeft het idee dat er voor artiesten geen geld te verdienen is met Spotify.

BEVING: Wat dus onzin is. Ja, het lijkt weinig wat Spotify per stream betaalt, maar het dikt aardig aan als je veel streams verzamelt. En playlists spelen daar een cruciale rol in. Om veel streams te kunnen verzamelen, moet je op die afspeellijsten belanden. Dat is hoe het systeem vandaag in elkaar zit.

En dat systeem werkt: voor de muziek die ik maak, heeft Spotify net veel meer kansen gecreëerd. Als ik

'Voor de muziek die ik maak, heeft Spotify veel meer kansen gecreëerd.'

Solipsism tien jaar geleden had gemaakt, zat ik nu waarschijnlijk nog in mijn keuken te componeren.

Weet je eigenlijk wie jou ooit in Peaceful Piano heeft opgenomen?

BEVING: Ik heb haar ondertussen ontmoet, ja. Tijdens een concert in New York kwam ze naar me toegestapt. Een heel aardige dame. Heel gewoon ook, bijna een girl next door. Gek wel dat ik zo veel aan één persoon te danken heb gehad. Ik heb enorm veel geluk gehad, dat besef ik zelf ook wel.

Sinds jouw verhaal is zowat elk label op zoek naar een minimalistische componist. Het blijft verbazend dat uitgerekend pianomuziek een lucratief genre geworden is.

BEVING: De jongste jaren is de muziek-industrie een heel nieuwe wereld geworden. Iedereen is volop aan het ontdekken wat de mogelijkheden van streaming zijn voor artiesten. Mijn grootste publiek, als ik de data mag geloven, zijn studentes in Amerika tussen de 18 en de 24. Dat is een publiek dat ik tien of twintig jaar geleden nooit had kunnen bereiken. Dat is het fijne aan streaming: dat het genre, leeftijd en landsgrenzen overstijgt. Ik denk dat er via playlists meer muziek dan ooit ontdekt en beluisterd wordt.

Nu, klassieke muziek is sowieso heel erg populair op Spotify – veel populairder dan mensen denken.

Minimalistische pianomuziek is een toegankelijke manier om daarin te stappen. Plus: het heeft een lijntje lopen naar filmmuziek, een genre dat veel mensen kennen en waar ze gewend bij zijn om emoties te voelen. Het is ook gewoon een genre dat perfect binnen het playlistdenken past. **Kijk je ooit naar de playlists waar je muziek in opduikt?**

BEVING: Jazeker.

Ben je nooit beledigd door de namen?

BEVING: Hoezo?

Peaceful Piano is één ding, maar het valt te betwijfelen of de samensteller van 100 % Awesome Classical Music de finesses van je muziek snapt.

BEVING: (lacht) Ah, op die manier.

En ik weet ook niet of ik blij zou zijn als ik mijn muziek in Piano in de Background of Sleepy Music zou terugvinden. Om van Yoga & Meditation Music nog maar te zwijgen.

BEVING: Die laatste vind ik stiekem nog wel tof. Met de nadruk op 'stiekem': ik wil nu ook niet als een new-ageartiest weggezet worden. (lacht) Het zal er mee te maken hebben dat muziek mij persoonlijk heel erg geholpen heeft te vinden wat ik zocht, maar ik vind dat verbindende best belangrijk. Er zijn heel veel mensen die last hebben van slapeloosheid en paniek en dat soort gevoelens. Als mensen alleen al maar een gevoel van rust of vertrouwen uit mijn muziek halen, ben ik al blij.

Tussendoor: de toetsenist van The War on Drugs heeft zich recent geuit als fan van je muziek.

BEVING: Dat heb ik ook gezien, ja. Hij luisterde vaak naar mijn nummers als hij op het vliegtuig zat om rustig te worden, zei hij in dat interview. 'Music for Airplanes': geen slechte naam voor een playlist. (lacht) **Is het toch niet ergens raar dat je muziek herleid wordt tot een functie? Ik bedoel: is het geen raar idee dat mensen Radiohead straks leren kennen van playlists als Sad Music to Cry Your Eyes Out to?**

BEVING: Het enige probleem zou zijn dat je muziek gaat maken precies om in dat soort playlists op te duiken. Het zou verschrikkelijk zijn als er straks alleen maar stemmingsmuziek gemaakt wordt. Maar verder vind ik dat mijn muziek best een functie mag hebben. Ik heb geen massagesalonmuziek

'Dat ik in de playlist
Yoga & Meditation Music opduik,
vind ik stiekem nog wel tof.
Met de nadruk op stiekem.'

gemaakt, maar ik weet dat ik in massagesalons gespeeld word. Ik vind niet dat mijn muziek wachtkamermuziek is, maar ik realiseer me dat ze bij de tandarts opstaat. Vroeger zou ik dat niet zo duidelijk geweten hebben.

Het is wat het is. Ik heb niet het gevoel dat ik rommel heb gemaakt. En ik heb nooit van mezelf gedacht dat ik de grondlegger van een nieuw soort klassieke muziek zou zijn – ik neem het zelf ook geen klassiek. Hoe anderen mijn muziek gebruiken of welk label ze erop plakken, doet er niet zo veel toe: ik weet van mezelf dat ze oprecht is.

**Hoe noem je je genre eigenlijk?
Neoklassiek? Minimal?**

**'Het fijne aan streaming
is dat het genre,
leeftijd en
landsgrenzen overstijgt.'**

BEVING: Ik noem het helemaal niks, eigenlijk.

Heb je het niet ooit 'simpele muziek voor complexe emoties' genoemd?

BEVING: Die term heb ik me één keer laten ontvallen, ja. Sindsdien achtervolgt dat me wel een beetje. *(lacht)* Maar goed: het sluit wel aan bij wat ik daarnet zei, over die slapeloosheid en die paniek en die rust. Ik denk dat het

niet zo gek is dat mensen net daarnaar op zoek zijn, met alles wat er op dit moment rondom ons gebeurt. Wat dan? Wel, laat ik beginnen met een overkill aan informatie die compleet verlamdend werkt. Ik vind het belangrijk dat mensen zich daar niet in verliezen.

Zie je de populariteit van het minimalisme als een tegenreactie daarop?

BEVING: Dat weet ik niet. Maar ik weet wel dat het voor mij zo was. Een soort tegengewicht. Ik bedoel: de romantiek was een eeuw geleden ook een reactie op het rationalisme van de tijd daarvoor. Ik denk dat ik deze muziek vijf jaar geleden niet had durven uit te brengen. Waarschijnlijk had ik dan gedacht: dit is te simpel. Te emotioneel. Maar op het moment dat ik aan mijn piano zat en het eruit kwam, paste het wel.

Jij hebt echt wel gevoel voor timing, hè.

BEVING: Ik heb gewoon heel veel mazzel. Ik speel straks in de Elbphilharmonie in Hamburg. Ik ben bij Deutsche Grammophon, waar ik samen met Max Richter en Jóhann Jóhannsson een nieuwe lijn uitteken. En Robbie van The War on Drugs luistert naar mijn muziek als hij op het vliegtuig zit. *(lacht)* Ik besef heel goed dat dit allemaal geen steek houdt. Ik kan alleen maar proberen mijn kop erbij te houden.

Ik heb al wat plannen gemaakt het laatste jaar. Ik wil straks meer gaan experimenteren. Leren schrijven voor een orkest. Ik ga me ook op filmmuziek toeleggen – er zit al een mooi project in de pijplijn. Het is heel snel omhooggegaan voor mij. Meestal kom je dan ook heel snel weer neer. Dat wordt de uitdaging nu: meer zijn dan een of ander Spotifyfenomeen. Nu goed, als het straks alsnog allemaal mislukt en alles weer voorbij is, ga ik toch kunnen zeggen dat ik een soloconcert heb gespeeld in een uitverkochte Elbphilharmonie. Echt: dat slaat helemaal nergens op.

→ **JOEP BEVING**

Speelt begin volgend jaar in Mechelen, Leuven en Kuringen. *Solipsism* en *Prehension* zijn uit bij Deutsche Grammophon. De playlist *Peaceful Piano* is terug te vinden op Spotify. Alle info: joepbeving.com